

Téereb Danyeel — Limu Juróom-Ñeent ak Juróom-benn

Ubbi xáll baat yu Yàlla teg ci kanam: li Jibraayil xamal Danyeel

Jeff Pippenger

2024-01-19

Gàbriyel ñëw ci Daniyeel gannaaw ba mu déggoo juróom-ñaar-fukk at yi ñuy jaam ci yoon wa, ngir waxu Yirmiya, ak ngiñ ak mbaañug Musaa.

Ci atum nguuram, man ma, Danyeel, xam naa ci téere yi limu at yi, yi kàddug Boroom bi dikkël Yermiya nabi bi ne, dina matal juróom-ñaar-fukk at ci yàqute Yerusalem.... Waaw, Israyil gépp tooñ na sa yoon, ba dëdduwoon, ngir bañ dégg sa baat; moo tax mbugal mi tuur na ci sunu kaw, ak giñ ga ñu bind ci yoonu Muusaa, jaamub Yàlla, ndaxte nu bàkkaar nañu ci moom. Te dëggal na ay waxam, yi mu waxoon ci sunu kaw, ak ci sunuy àttekat yi nu àttee, bi mu indiwaalee ci sunu kaw musiba mu réy; ndaxte ci suuf si sépp, dara xewagul lu mel ni li xew ci Yerusalem. Naka lañu ko bindee ci yoonu Muusaa, musiba mii mépp dikk na ci sunu kaw; teewul sax nu ñaanu woon Boroom bi sunu Yàlla, ngir nu dëddoo sunuy tooñ te xam sa dëgg. Moo tax Boroom bi wottu woon musiba mi, te indiwal ko ci sunu kaw; ndaxte Boroom bi sunu Yàlla jub na ci mboolem jëfam yi muy def, waaye déggu nu woon ay baatam. Danyeel 9:2, 11–14.

Baati bi Dañeel jëfandikoo, bi ñuy tekki ni “giñ ga,” mooy benn baat bi Muusa jëfandikoo, bi ñuy tekki ni “juróom-ñaari yoon,” ci Lewitik ñaar-fukk ak juróom-benn. Rakku jigéen White xamal na nu ne ci saar ba juróom-ñeent, Dañeel dafa doon wut a xam njàppante diggante jamonoy Yermiya bu juróom-ñaar-fukk at ak jamonoy ñaari junni ak ñetti téeméer at. Ci saar ba juróom-ñett, ñu santoon na Gabriyel mu may Dañeel mu xam gis-gis bu ñaari junni ak ñetti téeméeri fan yi, te Gabriyel mooy mottali liggéeyam bi mu delloo ci saar ba juróom-ñeent, te xamal Dañeel mu xáll ci xelam ñaari gis-gis yi nekk woon téemey saar yi juróom-ñaar, juróom-ñett, ak itam juróom-ñeent. Ñaari gis-gis yooyu ñooy téemey “yokkute xam-xam” bi ñu ubbi woon ci 1798.

Ñaar-fukk ak juróom-ñaar yi Yermi wax ak “rëbb” Musaa bi ñoom ñépp a ngi doon misaal yu “juróom-ñaar yoon,” ni ko “giñ” gii Musaa di teewal; waaye Gabriyel dina wone xaajale bi ci diirub ñaari junni ak ñetti téeméeri at. Mën nañu ko xaajale bu baax rekk su ñu xaajee bu jub njálbéenug peeñu bi (“chazon”) bu trampling down ak peeñu bi (“mareh”) bu feeñ gi. Gabriyel tambalee na ci ràññee ne diirub nattu bu ñeenti téeméeri ak juróom-ñaar fukk at mayees na ko Yawut ya. Diir boobu moom la woon diirub ñeenti téeméeri ak juróom-ñaar fukk at yu wéet ak moytul yi, yi jur woon ñaar-fukk ak juróom-ñaar yi at yu jaamukaay.

Baatu “dogal” bi ci verse ñaar-fukk ak ñeent bi jëm ci jamono ji dale ci génngug ñetteelu yoon wi ca atum 457 BC, ba ci xeex bañ-baat ba ñu sànni ay doj Stefaan ci 34 AD; waaye baatu “dogal” bi ci verse ñaar-fukk ak juróom-benn ak ñaar-fukk ak juróom-ñaari bi di jàngale dooley yàqu-yàqu yi bu paganism ak papalism.

Te gannaaw juróom-benn-fukk ak ñaar ay ayu-bés, dinañu dagg Masi bi, waaye du ngir boppam; te nit ñi bokk ci buur bi di ñew dinañu yàq dëkk ba ak kër Yàlla ga; te mujj gi dina ànd ak mbëy mi; ba ca mujju xare ba, yàqu-yàqu yi ñu dogal nañu. Te dina dëggal kóllère gi ak ñu bare di benn ayu-bés; te ci diggante ayu-bés ba dina tax ba sarax yi ak ndawtal yi dañuy jeex; te ndax lawu ay ñaawtéef yi, dina ko def ne mu neen, ba ker ba mat, te li ñu dogal dinañu ko tuur ci kaw ki neen. Daniel 9:26, 27.

Gabriel xamal Daniyel ne, “gannaaw” bi “Almasi bi” “deeñee ko,” “nit ñi bu buur ba di ñew dinañu yàq dëkk bi ak kër gu sell gi.” Room gu bokk ci ñaareel yoonu jaamono yi yàqoon na “dëkk bi ak kër gu sell gi” ci wër-giir ga yokk na mat na ñetti at ak genn-wàll, dale ci atum 66 ba 70 gannaaw Almasi. Gabriel wax ne “mujjug xare bi” dina doon “ak mbëj,” te xare ba dina doon ci “yàqu-yàqu.” Xare ba ñu mataloon ci Yerusaleem ak kër gu sell gi mooy taccu ba ñu waxoon, mi ñu mataloon jaarale ko ci bokk-pàggum ak Room gu ñaaw ak papaal. Kàttan gu bokk ci ñaareel yoonu jamono yi, gi nar a yàq Yerusaleem ci njàlbéen ga, mooy Babilon; waaye kàttan gu bokk ci ñaareel yoonu jamono yi, gi ko yàq gannaaw ba ñu daajoon Almasi ci bant bi, mooy Room gu ñaaw. Waaye xare ba ci kaw kër gu sell gi ak mbooloom, ñaari kàttan yu yàqkat a ko matal, te ñaareelu ñaari kàttan yoo yu yàqkat yi ci Mbind mi mooy papaas bi.

Nguurug paap bi mooy doole gi ñu tektalee ne mooy “yar gu di bàyyi di wàññiku,” mooy doole gi ci aaya ñent-fukk ci Daniel fukk ak benn bi, gi “di wàññiku te weesu.” Tàllal Yerusaleem, mi tàmbalee ak Babilon, te sax ak xeet wu weexwu fer bi waxe wax yu lëndëm, ni ko Muuse tektalee ci Deuteronom bi, paap bi moo ko topp. Ba ci njeexitalug tàllal ga, “yàqu-yàqu” yi lañu “dogal.” Ci aaya ñaar-fukk ak juróom-ñaar bi, Kirist moo dëgëral kóllère gi ak ñu bare ngir benn ayu-bés. Ci diggante ayu-bés boobu, sistemu sarax yi ci suuf war naa jeex, ndaxte Kirist tàmbalee na liggeeyam gu magu saraxalekat ci bérab bu sell bi nekk ci asamaan. Ndax seen bañ dëggal Yàlla, bi ñu nekke ci waxtu muñal ga ñu dogale woon ngir ñoom, bérab bu sell bi ak dëkk ba waroon nañu leen delloo def yàqu.

Aaya bi wax ne: “ndax joxe baat yi ñaaw yi dina ko def ñu tuutal ko, ba ci jeexital ba, te li ñu dogal dina tuuru ci kaw li ñu tuutal.” Bi Yawut ya mujjee feesal seen koppu waxtu nattu ba mu fees dell, dëkk ba ak bérab bu sell bi war nañu woon a nekk lu tuut ba kera jeexug xare ba. Ci “jeexital” gi gatal gi ci suuf bi ci atum 1798, dañu woon “dogal” ne papasi bi dina jot gaañu gu rey, gu yàq. Noonu nag, dëkk ba ak bérab bu sell bi war nañu leen a delloo ak tabaxaat, ni ko misaaloon bi Yawut ya génnee Babilon gu dëgg gi ci suufu ñetti ndigal yi.

Ba keraakub xare boobu, Yerusaleem war nañu koy doxantu ci suufu ndigalu kàttanu paapal bi. Jamono yu wax ci kóllère yi te di taxaw ay xaaj yu wuute ci biir ñaari junni ak ñetti téeméeri at yi, duñu leen mana xam bu baax ludul su fekke ne jëfandikoo diggante peeñug doxantu ci suufu gi ci juróom-ñaar-fukki at yi ak peeñug delloo kër Yàlla ga ak mbooloo mi, dees na ko xam ci anam wu jub. Bëgg a bañ peeñug tasaarug musiba Muusaa bi mooy bañ peeñug dajale gi. Peeñug juróom-ñaar-fukki at yi mooy peeñug tasaar gi. Peeñug ñaari junni ak ñetti téeméeri at yi mooy peeñug dajale gi. Peeñug juróom-ñaar-fukki at yi mooy peeñu “chazon” bi ci tasaar gi, te peeñug ñaari junni ak ñetti téeméeri at yi mooy peeñu “mareh” bi ci dajale gi.

Kon li Yàlla boolee nag, bu nit kenn tax ñu tas. Mark 10:9.

Ñaariñ ñaari gis-gis yi dañ leen boole ci kaaw yeneen-kàddu, te ku bañ kenn ci ñoom, mooy bañ ñoom ñépp ñaar. Dëgg bii mooy wone ne, doonte Advantis yi di wax ne dañuy sax ci waxi yonent bi ci ñaari junni ak ñetti téeméeri at yi, dañoo bañ doxalin wu digg bi ci Advanstis, ni mu wóoré ni ñu bañoon “juróom-ñaari yoon yi” ci atum 1863. Ndax Yawut ya da ñu doon wax ne dañuy sàmm yoonu Yàlla? Ndax Israeel gu yàgg ga dafa doon wax ne mu ngi xaar Almasi bi? Wax-rekk amul njariñ su fekke ne du taxawu Kàddug Yàlla.

Ñi doon, Millerite yi xam ne 22 Oktoobar 1844 mooy jeexital jamono ju ñaar-fukk ak ñett téeméeri fan, waaye seen xam-xam dafa doon lu néew. Ba mu weesu ci gâce gu mag gi la leer gi ñëw ci mbirum kër yàlla gu asamaan ak feeñug Kirist ci Bérab bu Gëna Sell ba ci bés booba. Duñu gis woon bataaxalu ñetteelu malaaka ak yoonu Yàlla ludul gannaaw bés booba.

Boroom bi moo bëggoon yokk leerug kàddug yonent yi te ñu boole ko ak ñaari junni ak ñetti téeméeri at yi, te ci atum 1856, mu ubbi bunt bi ngir leer gu gën a yokku; waaye ci juróom-ñaari at yi topp, Adventisme ubbiwul de, waaye mu tëj bunt boobu. Gannaaw 11 Sàttumbar 2001 rekk la Boroom bi yóbbu ndongoy yonent yi dellu ca mbind yi Hiram Edson bindoon, te leerug “juróom-ñaari yoon yi” dellu yokku baatam.

Ndax moy bëgg a bañ a gis jukkoo bi nekk ci diggante waxi yonent bi ci ñaar-fukk ak ñetti téeméeri at ak waxi yonent bi ci ñaar junni juróom-ñaar téeméeri ak ñaar-fukk at, mbooloom Adventisme dafa xam ne 22 Oktoobar 1844 ci anam gu ñàkk solo te matul.

Bi S. S. Snow tëjéee bés bësuub bés sub xëtug màndarga gi ñu daane Ko daajale, fekk nañu ne 22 Oktoobar 1844 mooy bés ba.

Xam nga nag te dëggoo ne, li dale ci génne ndigël bi ngir delloosi te tabax Yerusaleem ba ci Almasi bi, Boroom Kilifteef bi, dina am juróom-ñaari ayu-bés ak juróom-benn-fukk ak ñaar ayu-bés; dees na tabaxaat mbedd mi ak tata ji, doonte ci jamono yu metti. Te gannaaw juróom-benn-fukk ak ñaar ayu-bés, dees na dagg Almasi bi, waaye du ngir boppam; te xeetu buur ba di ñëw dina yàq dëkk ba ak kër-yalla ga; te mujjam dina mel ni mbëbët ndox, te ba ci mujj xare ba, yàqu-yàqu yu dogu ñu ngi. Te dina dëgëral kóllëre gi ak ñu bare ci benn ayu-bés; te ca diggu ayu-bés ba, dina tax ba sarax ak ndawtal bi taxaw; te ndax lawug ñaawtéef yi, dina ko def muy réer ba ci matug yëgle bi, te li ñu dogal dina wàcc ci kaw li ñu yàq. Daniel 9:25–27.

Millerit yi xamoon nañu dëggal bés bi ñu daajee Kirist; ba noppi, mu leer ne mujjug jamono ji ñaari junni ak ñetti téeméeri at yaa ngi ci. Te itam, ñu xame nañu “gënn bi ñu dagg Mesiya bi” “ca diggu ayubis bi,” fa la Kirist dëggaloona “kóllëre gi,” ndax Yawut ya feesaloon nañu seen kaasu jamonoy seetlu ba ci kaw, ni ko “tàllalug ay ñaawtéef yi” tegtalee. Bant bi nekk na taxawaayu jaar-jaar bu yëg-yëgu ci cosaan, bi waroon a am ngir xam mesaj bu Yuuxug Diggante Guddik gi.

Ndaxte leer gi nekk ci ay kàddu yooyu, te moo jur wone gu taru ci kàttanu Yàlla, Millerit yi dëggulwoon ba jot ci xam-xam bu baax ci ay kàddu yooyu, mi doon li coobare Daniel ngir xam jukkoo bi nekk diggante ñaari peeñ yi. Ayar bi Kirist dëggalale kóllëre bi, ñaari xàjj la woon; gannaaw ga, Rakku jigéen White wax na ne loolu dafa doon firndeel liggéeyu boppam bu Kirist defoon diiru ñetti at ak genn-wàll, te gannaaw loolu liggéeyam mi ñu tegtal ci taalibeyam yi. Gisé

nañu ne waymarku jaar-jaaru taariix bi, mooy bant bu faat ci bant ba, moo doon ankër bi ngir fexe ba xam bésuub 22 Oktoobar 1844; waaye gisulñu ne itam mooy digg bi ci ñaari diir yu yem, bu nekk ñetti at ak genn-wàll, te noonu mooy tegtal “juróom-ñaari yoon yi,” yi Yàlla waxe woon jaarale ko ci Musaa ne mooy “xuloo bu kóllëream.”

Kon ma man itamaleen ak yéen ci kaw, te dinaa leen mbugalati juróom-ñaar yoon ndax seeni bàkkaar. Te dinaa indi ci yéen saafara buy feyoo xuloo sama kóllëre; te bu ngeen dajale seen bopp ci biir seen dëkk yi, dinaa yónnee mbas mi ci seen biir; te dees na leen jébbal ci loxo noon bi. Léwítig 26:24, 25.

Bi Kirist di dëggal kóllëre gi ak ñu bari, mooy kóllëre googu la doon xuloo ak Yawut yu déggadi yi. “Xuloo kóllëram,” tambalee na ci atum 723 ba Krist, ba Asiriyen yi jàppal nguug bėj-gànnar gi dem jaam, te gannaaw loolu, diirub junni ak ñaar téeméeri fan yu prophetik juróom-benn-fukk ak juróom-benn, bokk-pëgg gu dul Yàlla moom dafa daanu Israyil gu yëngu. Te boobu daanu gannaawam ñëwene na beneen diirub junni ak ñaar téeméeri fan yu prophetik juróom-benn-fukk ak juróom-benn, fu papalis daanu Israyil gu xel.

Ayub yëgle gu Yàlla bi Kirist dëggal kóllëre gi, ngir matal gis-gis gu ñaari junni ak ñetti téeméeri at, dafa itam doon melokaanu gis-gis gu ñaari junni ak juróom téeméer ak ñaar-fukk at. Millerites yi xamoon lu doy ci waxu dëgg bi ci ñaari junni ak ñetti téeméeri at ba ñu man a yëgle ci yoon wu jub xibaaru Yuuxu Guddi gi, waaye dañoo tànn a bañam yenn i leer yi tekkiinu Gabriyel bi nekk ci sàppale ga ci saar bi juróom-ñeent bëggoon a yóbbu.

Gabriel digaloon na Daniel ne war a xët baat yi ñaari peeñ ña, ci anam yu jub, dajale leen ci xelam, te ñu mel ni “mbir” ak “peeñ”; te ci matug ndigal googu, Sœur White xamal na nu ne loolu moo doon sax yéene bu Daniel, bi mu doon sàkku xam njàppante gi nekk ci diggante juróom-ñaar-fukk ay-bés yi (téereb misaal bu “juróom-ñaari jamono”), ak ñaari junni ak ñetti téeméeri at yi.

Bàyyig Adventisme ci “juróom-ñaari yoon”, dafa leen teg ci ab taxawaay bu tax ñu mënul a xam ne jëfandikukat bu njëkk bi di ñeenti téeméeri ak juróom-ñent fukki at, bi ñu dagge ci ñaar-fukki téeméeri ak ñetti téeméeri at yi, moo doon melokaanu ngàngóo gu kóllëre gi, gi Muus tudde ne mooy “weranteb kóllëream”.

Ñu teree itam ci xam ne ñaareelu bés bi ci diggu ayu-bis ba ci dajaleg Yàlla ak nit, du woon rekk ngir xam fan waxtu bi, waaye moo feeñal ci lu mat sëkk digganteb yëngatam Almasi ak moytug Israyil ci deretu kóllëre gi. Ñu gumba woon ci dëgg bi ne deret ji tuuruwoon ngir ñu bari ca bant ba, ji doon dëggal kóllëream, doon na itam dëggal kóllëre gi ñu tëral ci Sarxal 25 ak 26.

Israyil gu yàggoon dajale nañu seen bopp ci kóllëre boo xam ne ñoom ci seen bopp ñoo ko tekke ni mooy seen yëgle bi ne: “lépp lu Boroom bi wax, dina nu ko def,” te xamuñu woon benn yoon ne kóllëre gi Kirist di jox dafa laajoon ndigalam bindu ci xol. Seen tekkiin gu fariseyen ci pexe yi ak ay sart yu kóllëre gi taxul leen ñu man a xam te nangu dëgg-dëgg kóllëre gi.

Israyil bu bees bi tekki deretu bant bi ci diggu ayu-bés bi ak wax yu tax na Israyil bu bees bi am gumb gu mel ni ga nekkoon ci Israyil gu yàgg ga, ba ñu bañee Almasi bi te yëgle ne amuñu buur bu dul Sesar.

Israyil bu bees bi gisul ne jaar-jaaru mboolem li Gabraayel leerale woon Daniyel, du rekk dëggal kóllère gi, waaye itam tasaar bi ñuy indi ci kaw ñi bañ kóllère googu, ndax aaya yi wax ne Room gu dul jaam, di buur ba war a ñew, mooy yàq dëkk bi ak kër-yàlla ga, te ba ca jeexital xare ba sax, mi daan dëpp bérab bu sell bi ak mbooloo mi, “yàqu-yàqu,” ci yoonu barab, lañu dogal woon.

Ci mboolem gis Kirist tuuree deretam ngir dëggal kóllère ga ak ñu bare, ñaari doole yu yàqkat yu Room bu boka ak xel yu réy ak Room bu paapal bi ñooñu lañu jëfandikoo ci wone bu leer. Deret ji tuur ci bant ba mooy li Kirist yóbbu ci biir kër-yàlla gu asamaan, te mooy misaalub liggéeyam bi ñu feeñal ci peeñug “mareh” bi mu tolloo ak ñaar-fukk ak ñett téeméer at. Gis-gis boobu dencoo na ak mbooleem gis-gisu “chazon” bi mu tolloo ak ñaar junni ak juruum téeméer ak ñaar-fukk at, ni ko ñaari doole yu yàqkat yooyu di feeñal, yi naroon a noot kër-yàlla ga ak mbooloom xarekat ya.

Dëgg-dëgg yi ñu doon tektale ci géntug Miller ni ay xonq yu neex, dañoo leer ni jant bi, waaye matul woon. Ci mujjug fan yi, bu Waxu Diggante Guddi gi dellusee ba ci benn araf, yooyu xonq sax dinañu leen sànni ci biir boyetu bees bi gën a yaatu, ndax “Nit ku yor pànk bu suul”, te kon dinañu leer fukki yoon gën a leer ni ñu nekkoon njàlbéen. Ñoom lañuy nekk natangu yégleb Waxu Diggante Guddi gu mujj gi. Yooyu xonq, ñaari seede yi Abakuk waxoon ci waxi yómentam, dañoo leen tudd bu leer ne ay taabal lañu. Bu ñu tegée ñaari taabal yi ci kart pioneer yu 1843 ak 1850 benn ci kaw benn, “rëdd ci kaw rëdd”, kon xonqi Miller yooyu dañuy feeñ bu leer, te ci loolu yooyu xonq daanakañ nañu yégleb Waxu Diggante Guddi gu mujj gi.

Li ëpp ci dëgg yi nekk ci ñaari tablo yi dafay wone ci misaal yonent yi matoon lu jiitu 1844, ni mel ni xamle rab yi ci Daniel 7 ak 8. Nataalu Daniel 2 itam am na fa ndaw. Werante bi ci ne, ndax Rooma walla Antiyokus Epifan la taxawal gis-gis bi, am na fa. Njàqare bu njëkk ba ak waxtu yàgg bi ci Habakkuk ak ci fukki janq yi am na fa. Ñewug malaaka bu ñetteel bi am na fa, noonu itam kër-yàlla asamaan si. “Bés bu nekk bi” nag, ni mu meloon misaal bu ngëmadi yu ñaanul Yàlla, am na fa. Te ca dëgg-dëgg, ñetti Wo yi ci Lislam am nañu fa. Bu ñu leen boolee, tablo yi dafay taxaw ni misaal bu “yokkute xam-xam” bi xew saa su Gaynde gi ci xeetu Yuda ubbee dëggu yonent bu dëjjiwul.

Bi nu jème ci jeexal sunu xalaat ci teen bu Ulai bi muy màndarga xam-xamu yóbbante bi ñu ubbe woon ca jamono mujj ga ci atum 1798, te mu yokku ba doon safara yi ci buum bu bees, bu gëna yaatu, bi géntu William Miller, dinañu dellu xool dëgg-yoonu Millerite yi nga xam ne seen taarix dafa matagul woon. Am na ci ñoom yu desoon ci xalis bu matul ndax jamono ci taarix bi Millerite yi nekkoon, te am na itam yu desoon ci xalis bu matul ndax moytuwu ñi bañoon topp leer gu ñetteelu malaaka bi di gëna jëm kanam.

Dina ñu continuer yëf yii ci mbind mi ci topp.

«Ñi Yàlla yónni ak benn bataaxal, nit rek lañu; waaye lan mooy melokaanu bataaxal bi ñuy yëg? Ndax dangeen a ñeme dëddu ko walla xeebal artuwaayi waxtaan yi, ndaxte Yàlla laajul leen li ngeen bëggoon? Yàlla di woo nit ñi dinañu wax, ñiy xaacu ca kaw te duñu bàyyi dara. Yàlla taxawal na ay ndawam ngir ñu def liggéeyam ngir jamono jii. Am na ñu dëddu bataaxalu njubteg Kirist ngir di xeeñ nit ñi ak seen ay matadi, ndaxte duñu wax bataaxalu dëgg gi ak bépp yiw ak rafetal gu ñu man a bëgg. Am nañu farlu lu bare, ñu ngi yéeme lool, ñu ngi wax ak

dëgg-dëgg bu bare, te bataaxal bi waroon indi wér-gi-yaram ak dund ak confort ngir ñu bare ci ña sonn te diisoo, dañu koy tere ci benn tēnk; ndaxte ni nit ñu am sañ-sañ di tēj seen xol yi te samp seen coobare ci jàppaleekoo ak li Yàlla wax, noonu lañuy seet a dindi leeru leer gi ci ña nekkoon ci yàkkamti ak ñaan ngir leer ak ngir doole guy dundal. Kirist bind na bépp wax ju metti, ju réy-réylu, ju xasaw, ju ñu wax ci kaw ay jaamam, ni wax yuñu ko wax ci moom sax.»

“Yoonentalaat bu ñetteel bi duñu ko xam bu baax, leer gi dina leeral suuf si ak ndamaram, ñiy bañ a dox ci ndamaram gu yokk googu dinañu ko wooye leer gu falso. Liggéey bi manoon a am, dina desul a defeku ndax bañkat yi dëgg, ndax seen ñàkk ngēm. Nu ngi leen di ñaan, yeen ñiy jàppale leeru dëgg gi, ngeen bàyyi yoonu askanu Yàlla. Na leer gi asamaan yónnee mel ni muy leer ci seen kaw ak ray yu leer te sax. Yàlla teg na leen yeen ñi leer gi agsi ci seen yoon, ñu mēn a lay takk galankoor ci ni ngeen koy jēfandikoo. Ñi bëggul a dëgg dees na leen a jiiñ ci seen kaw; ndaxte dëgg gi ñēw na ba ci seen jotay, waaye seetaan nañu seen jamono ak seen yelleef yi. Yooni xibaar yi yor firnde yu Yàlla bi soppiwul, yónnee nañu ko ci askanu Yàlla; ndam, mag, ak njubteg Almasi bi, fees ak yiw ak dëgg, ñu ko won nañu; te matug Yàlla gi nekk ci Yeesu Almasi, ñu ko teg nañu ci sunu biir ak taar ak rafet, ngir nax xol yépp yu prejuge tējula. Xam nanu ne Yàlla liggéey na ci sunu biir. Gis nanu bakkan yi dëddu bàkkaar jēm ci njub. Gis nanu ngēm di dundaat ci xol yi suufeel. Ndax danuy mel ni gaana yi ñu faj te ñu dem seen yoon, te kenn rekk dellusi ngir jox Yàlla ndam? Na nu gën a wax ci ay yiwam, te sant Yàlla ak xol, ak pen, ak baat.” Review and Herald, May 27, 1890.